

Provincie Flevoland

Postbus 55
8200AB LELYSTAD

KvK nr. 40516730

Behandeld door

Uw kenmerk

DSO2026061501923

Onderwerp

Aanvullende informatie Omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit

Geachte hee/mevrouw,

Hierbij doe ik u de gevraagde aanvullende gegevens toekomen.

1. Quickscan

Natuurmonumenten heeft voor deze vergunning een onderscheid gemaakt tussen de drie type beheer die gevraagd worden vanuit het waterschap. Zijnde 1x, 2x en 3x per jaar schonen.

- 1x schonen, de zogenaamde najaarschouw, vindt plaats voor 15 november. Deze schouw heeft geen of verwaarloosbaar effect op aanwezige beschermde soorten.
- 2x schonen, de zogenaamde zomer- en najaarschouw, vindt plaats voor 1 juli en voor 15 november. De eerste maaibeurt heeft dan ook direct potentieel negatief effect op soorten aangezien deze plaatsvindt in de voortplantingsperiode van beschermde soorten.
- 3x schonen, ze zogenaamde wateraanvoer, vindt plaats voor 15 juni, voor 15 augustus en voor 15 november. Zowel de eerste als tweede maaibeurt hebben direct potentieel negatief effect op soorten aangezien deze plaatsvindt in de voortplantingsperiode van beschermde soorten.

Voor de quickscan is 1x schonen niet meegenomen aangezien deze geen negatief effect door het tijdstip van laat in het seizoen maaien. 2x en 3x maaien zijn wel meegenomen. De sloten die dit beheer behelzen zijn in kaart gezet. Er is per sloot een indicatie gegeven van het type vegetatie (bijlage 1). Op basis van dit type vegetatie kunnen hier soorten en soortgroepen aan gekoppeld worden. Welke soort kan zich potentieel ophouden in een sloot met deze type vegetatie. Onderstaande overzicht is gemaakt op basis van monitoringsdata van afgelopen 6 jaar, literatuurstudie en expert judgment.

Vegetatietypen

Er wordt onderscheid gemaakt tussen twee type vegetatie, laag en hoog. De lage vegetatie is te vinden op de armere gronden en gronden met veel beschaduwing van vegetatie, zoals in de

bossen. Deze vegetatie is ongeschikt broedhabitat voor rietvogels, maar bieden voldoende dekking voor eendensoorten en graspieper. De hoge vegetatie bestaat vaak uit riet en andere hoog opgaande gewassen en zijn daarmee zeer geschikt broedhabitat voor rietvogels. Sommige soorten hebben geen specifieke voorkeur voor vegetatie maar zijn daar door dispersie van nabijgelegen locaties, dit betreft libellen, of kennen een breed scala aan broedhabitat of zijn gebonden aan water (vissen). Hotspots van beschermde libellen, amfibieën en zoogdieren zijn op kaart aangegeven (bijlage 2).

Lage vegetatie	Hoge vegetatie
Vogelrichtlijnsoorten	
Zomertaling	Zomertaling
Slobeend	Rietgors
Rietgors	Blauwborst
Grauwe gans	Grauwe gans
Meerkoet	Meerkoet
Knobbelzwaan	Knobbelzwaan
Winterkoning	Winterkoning
Tureluur	Wilde eend
Wilde eend	Krakeend
Krakeend	Kuifeend
Graspieper	Kleine karekiet
Kuifeend	Bosrietzanger
	Snor
	Rietzanger
	Waterral
Habitatrichtlijnsoorten	
Bittervoorn	Bittervoorn
Kleine modderkruiper	Kleine modderkruiper
Otter	Otter
Gevlekte witsnuitlibel	Gevlekte witsnuitlibel
Europees beschermde soorten	
Noordse winterjuffer	Noordse winterjuffer
Rugstreepad	

2. Verwerkt in quickscan

3. Mitigerende maatregel

Voor alle soorten geldt dat de beste mitigerende maatregel is om de werkzaamheden uit te voeren buiten de kwetsbare periode. Binnen de kwetsbare periode is en blijft het heel lastig om een goede garantie af te kunnen geven voor de werking van eventueel mogelijke mitigerende maatregelen.

Soort	Mitigerende maatregel
Zomertaling	<ul style="list-style-type: none"> - Geen werkzaamheden uitvoeren in de directe omgeving van aangetroffen broedparen gedurende de broedperiode (april–juli). - Voorafgaand aan het maaien een broedvogelinventarisatie uitvoeren; nesten markeren en een bufferzone van minimaal 50 meter vrijhouden. - Gefaseerd maaien toepassen zodat altijd voldoende dekking beschikbaar blijft.
Rietgors	<ul style="list-style-type: none"> - Rietkragen en ruige oevervegetatie niet maaien in de periode april–juli. - Als maaien noodzakelijk is: gefaseerd uitvoeren, maximaal 50% van het rietareaal per keer, zodat altijd dekking en nestgelegenheid beschikbaar blijft. - Minimaal één jaar oud riet als staand riet laten staan (wordt als nestlocatie gebruikt).
Blauwborst	<ul style="list-style-type: none"> - Riet, ruigte en struweel aan oevers niet maaien tijdens de broedperiode (april–juli). - Bufferzone van minimaal 25 meter rondom bekende nestlocaties instellen. - Indien gefaseerd maaien noodzakelijk: werkzaamheden pas starten na broedseizoen of aantoonbaar buiten het territorium.
Grauwe gans	<ul style="list-style-type: none"> - Nestlocaties vóór aanvang werkzaamheden inventariseren; rondom actieve nesten een bufferzone van minimaal 30 meter aanhouden. - Maaien pas uitvoeren nadat kuikens vliegvlug zijn (doorgaans eind juni–juli). - Verstoring van foerageergebieden in de buurt van nesten vermijden.
Meerkoet	<ul style="list-style-type: none"> - Oevervegetatie langs watergangen niet maaien tijdens de broedperiode (april–juli) als nesten aanwezig zijn. - Bufferzone van minimaal 15 meter rondom nesten aanhouden. - Gefaseerd maaien, waarbij watergebonden oeverstroken als laatste of buiten het broedseizoen worden gemaaid.
Knobbelzwaan	<ul style="list-style-type: none"> - Nestlocaties vóór aanvang markeren; bufferzone van minimaal 50 meter rondom het nest instellen. - Geen werkzaamheden in de broedperiode (april–juni) binnen de bufferzone; zwanen reageren sterk op verstoring en verlaten het nest bij te grote druk. - Werkzaamheden bij voorkeur gefaseerd en aan de van het nest afgekeerde zijde beginnen.

Winterkoning	<ul style="list-style-type: none"> - Braamstroken en ruige vegetatie langs oevers maaien in april-juni. - Bufferzone van minimaal 10 meter rondom vastgestelde nestlocaties.
Wilde eend	<ul style="list-style-type: none"> - Vóór aanvang van het maaien visuele inspectie uitvoeren op aanwezigheid van nesten in grasland en rietrand. - Gevonden nesten markeren en minimaal 10 meter bufferzone aanhouden. - Maaien van buitenste rietkragen uitstellen tot na het uitvliegen van kuikens (minimaal tot half juli).
Krakeend	<ul style="list-style-type: none"> - Nesten inventariseren vóór maaiwerkzaamheden; bufferzone van minimaal 30 meter hanteren. - Gefaseerd maaien toepassen; broedhabitat (rietkragen, ruige oevervegetatie) als laatste aanpakken.
Kuifeend	<ul style="list-style-type: none"> - Watergebonden vegetatie (rietkragen, biezten) niet maaien in de periode april-juli bij aanwezigheid van nesten. - Bufferzone van minimaal 20 meter rondom nestlocaties instellen.
Kleine karekiet	<ul style="list-style-type: none"> - Rietkragen volledig ongemoeid laten in de periode mei-augustus (laat broedend). - Gefaseerd beheer: maximaal 1/3 van het riet per beheercyclus maaien, nooit het totale rietareaal in één seizoen. - Werkzaamheden altijd van buitenaf naar binnen toe uitvoeren zodat vogels kunnen uitwijken.
Bosrietzanger	<ul style="list-style-type: none"> - Ruige, natte vegetatie (brandnetel, wilgeroosje, riet) niet maaien in mei-augustus. - Bufferzone van minimaal 20 meter rondom actieve nesten; broedvogelinventarisatie vereist vóór aanvang. - Bij noodzakelijk beheer: gefaseerd en buiten de kern van het territorium beginnen.
Snor	<ul style="list-style-type: none"> - Als prioriteitssoort: rietvegetatie in de periode april-augustus volledig ongemoeid laten in gebieden met vastgestelde aanwezigheid. - Bufferzone van minimaal 50 meter rondom territorium instellen. - Alleen buiten het broedseizoen (september-februari) beheer uitvoeren in bezette terreindelen.
Rietzanger	<ul style="list-style-type: none"> - Riet en rietruigte niet maaien tijdens de broedperiode (april-juli). - Gefaseerd maaien met maximaal 50% van het areaal per jaar; alternerend beheer over jaren toepassen.
Waterral	<ul style="list-style-type: none"> - Riet en oevervegetatie ongemoeid laten in de periode april-augustus. - Bufferzone van minimaal 30 meter rondom vastgestelde territoriumlocaties (roep is detectiemiddel bij inventarisatie).

	<ul style="list-style-type: none"> - Beheer uitsluitend in de periode september–februari uitvoeren voor bezette rietpercelen.
Slobeend	<ul style="list-style-type: none"> - Graslandpercelen en rietoevers vooraf inspecteren op nesten; gevonden nesten markeren met bufferzone van minimaal 30 meter. - Werkzaamheden in vochtige graslanden bij voorkeur uitstellen tot na half juli.
Tureluur	<ul style="list-style-type: none"> - Broedende tureluurs broeden in open, vochtig grasland; maaien in graslandpercelen uitstellen tot na half juni (of later bij vastgesteld broeden). - Vóór maaien visuele inspectie uitvoeren; gevonden nesten markeren met bufferzone van minimaal 25 meter. - Werkzaamheden bij voorkeur buiten de ochtenduren uitvoeren (meeste activiteit vroeg in de ochtend).
Bittervoorn	<ul style="list-style-type: none"> - Geen werkzaamheden aan de waterbodem of directe oever uitvoeren in de paaiperiode (april–juni) in watergangen met aangetoonde aanwezigheid van zoetwatermosselen (<i>Unio</i>, <i>Anodonta</i>). - Maaien van oevervegetatie zo uitvoeren dat beschaduwing van ondiepe oevers minimaal toeneemt (bittervoorn heeft warme, ondiepe paalocaties nodig). - Maaisel direct afvoeren om eutrofiëring van de watergang te voorkomen.
Kleine modderkruiper	<ul style="list-style-type: none"> - Oevervegetatie niet volledig verwijderen; altijd minimaal 30% van de oeverlengte ongemoeid laten als schuilhabitat. - Maaisel direct uit de watergang verwijderen om verstikking van de waterbodem te voorkomen. - Geen maaiwerkzaamheden uitvoeren in de directe oeverzone tijdens de paaiperiode (april–juni).
Otter	<ul style="list-style-type: none"> - Oever- en watervegetatie langs ottertrajecten (aangetoond door sporen, spraints of cameravallen) niet maaien in de periode april–juni (opgroei jongen). - Werkzaamheden aan oevers met otterdoorgangen of -rustplaatsen uitsluitend buiten de kwetsbare periode uitvoeren. - Bufferzone van minimaal 50 meter rondom bekende holtjes/rustplaatsen instellen; ecologisch toezichthouder inschakelen.
Gevlekte witsnuitlibel	<ul style="list-style-type: none"> - Oevervegetatie (veenmossen, zeggen) ongemoeid laten; dit is essentieel ei-afzetsubstraat. - Indien beheer noodzakelijk: uitvoeren in augustus–september; altijd een onbehandelde bufferstrook van minimaal 5 meter langs het water aanhouden.
Noordse winterjuffer	<ul style="list-style-type: none"> - Deze soort overwintert als imago in ruige vegetatie; maaien van riet en rugte in februari–maart vermijden (overwintering).

	<ul style="list-style-type: none"> - In de voortplantingsperiode (april-juni): oevervegetatie en rietruigte ongemoeid laten als ei-afzethabitat. - Gefaseerd maaien met behoud van minimaal 50% van de ruige oevervegetatie.
Rugstreepad	<ul style="list-style-type: none"> - Pioniervegetatie op zandige of kale plekken niet maaien in de voortplantingsperiode (april-juli). - Oondiepe watergangen als paailocatie ongemoeid laten; geen maaiwerkzaamheden aan de oever binnen 20 meter van paaiwateren.

4. Bevredigend alternatief

Wat ons betreft hoeft dit niet per soort. Het is wat ons betreft heel duidelijk, helemaal met bovenstaande lijst en de daarbij ontstane onwerkbaar situatie: Werk buiten de kwetsbare periode. Natuurmonumenten wil graag met het waterschap in overleg om eventuele 'bottle necks' die tot onnodige risico kunnen lijden voor de burens danwel de oogst van burens te bespreken. Naar onzes inziens is de veiligheid nooit in het geding, daar is onze invloed echt te marginaal voor. Door die 'bottle necks' inhoudelijk en goed te bekijken kan er wat ons betref ook snel geacteerd worden. En kan er ook heel specifiek gekeken en afgewogen worden wat het effect van de werkzaamheden op eventueel aanwezige beschermde soorten is.

5.

Soort	Gunstige staat van instandhouding (GVSI)
Zomertaling	De zomertaling staat als gevoelig te boek in Nederland (rode lijst: kwetsbaar). De Nederlandse populatie telt enkele honderden broedparen, geconcentreerd in laagveengebieden. Maaien in het broedseizoen zonder mitigatie kan nesten vernietigen en individuen doden. Met de voorgestelde mitigerende maatregelen (bufferzone 50 m, gefaseerd maaien, broedvogelinventarisatie) worden nestvernietiging en verstoring van bezette territoria voorkomen. De impact beperkt zich daarmee tot het projectgebied en raakt de populatie als geheel niet. De GVSI wordt niet aangetast, mits een actuele inventarisatie de afwezigheid van broedparen in de werkzone bevestigt of de bufferzones correct worden ingesteld.
Rietgors	De rietgors staat op de rode lijst (kwetsbaar) en vertoont een langjarige negatieve trend in Nederland. Rietland is essentieel broedhabitat. Maaien van riet tijdens het broedseizoen zonder mitigatie vormt een reëel risico. Met gefaseerd maaien (max. 50% per keer), handhaving van oud riet en geen werkzaamheden in bezette rietkragen (april-juli) worden nesten ontzien. De mitigatie moet aantoonbaar garanderen dat de broedpopulatie in het plangebied behouden blijft. Omdat de soort al onder druk staat, is populatie-effect op gebiedsniveau niet uit te sluiten zonder actuele gegevens.

Blauwborst	De blauwborst heeft een gunstige staat van instandhouding in Nederland; populatie stabiel tot licht groeiend. Met bufferzone 25 m en behoud van oeverstruweel tijdens broedseizoen worden nesten ontzien. Geen populatie-effect. GVSI niet aangetast.
Grauwe gans	De grauwe gans heeft een zeer gunstige staat van instandhouding in Nederland; de populatie is de afgelopen decennia sterk gegroeid. Lokaal verlies van een of enkele nesten door maaiwerkzaamheden heeft geen meetbaar effect op de landelijke populatiestatus. Met een bufferzone van 30 m rondom actieve nesten worden directe verstoringen voorkomen. Negatief effect op de GVSI is uitgesloten.
Meerkoet	De meerkoet heeft in Nederland een gunstige staat van instandhouding en is talrijk. Lokale verstoring van enkele broedparen tijdens maaiwerkzaamheden heeft geen effect op populatieniveau. Met bufferzone van 15 m en gefaseerd oevermaaien worden directe nest- en kuikenverstoring voorkomen. GVSI niet in het geding.
Knobbelzwaan	De knobbelzwaan heeft een gunstige staat van instandhouding in Nederland; populatie stabiel en groot. Nesten zijn goed zichtbaar en eenvoudig te inventariseren. Met een bufferzone van 50 m is verstoring tijdens broeden uitgesloten. Geen effect op GVSI.
Winterkoning	Talrijke standvogel met gunstige staat van instandhouding . Met behoud van struweel en bufferzone 10 m worden nesten ontzien. Geen populatie-effect. GVSI niet aangetast.
Wilde eend	Talrijke soort met matig gunstige staat van instandhouding . Nesten worden wel cryptisch aangelegd in oevervegetatie. Met visuele inspectie vóór maaien en bufferzone van 10 m worden nesten ontzien. Gezien de omvang van de Nederlandse populatie heeft lokale verstoring geen populatie-effect. GVSI niet aangetast.
Krakeend	Matig talrijke broedvogel met gunstige staat van instandhouding . Nesten in oevervegetatie; met bufferzone 30 m en gefaseerd maaien worden nesten ontzien. Geen populatie-effect. GVSI niet aangetast.
Kuifeend	Gunstige staat van instandhouding ; populatie stabiel. Nesten in rietkragen. Met bufferzone 20 m en gefaseerd beheer van watergebonden vegetatie worden nesten ontzien. Geen populatie-effect. GVSI niet aangetast.
Kleine karekiet	Talrijke rietvogel met gunstige staat van instandhouding . Met gefaseerd rietbeheer (max. 1/3 per jaar) en handhaving van broedhabitat worden nesten ontzien. Geen populatie-effect. GVSI niet aangetast.
Bosrietzanger	Gunstige staat van instandhouding; populatie stabiel. Met behoud van ruige oevervegetatie en bufferzone 20 m worden nesten ontzien. Geen populatie-effect. GVSI niet aangetast.

Snor	De snor staat op de rode lijst (ernstig bedreigd) en heeft een zeer kleine Nederlandse broedpopulatie sterk geconcentreerd in laagveengebieden. Dit is de meest kritische vogelsoort op de lijst. Maaien in bezette terreindelen tijdens het broedseizoen is niet aanvaardbaar zonder zeer zorgvuldige onderbouwing. Alleen als de inventarisatie aantoont dat de soort aantoonbaar afwezig is in of direct nabij de werkzone, kan worden beargumenteerd dat de GVSI niet wordt aangetast. Bij aanwezigheid dient het werkgebied volledig te worden gemeden tot buiten het broedseizoen.
Rietzanger	Gunstige staat van instandhouding ; populatie stabiel. Met gefaseerd rietbeheer en bufferzone rondom actieve territoria worden nesten ontzien. Geen populatie-effect. GVSI niet aangetast.
Waterral	De waterral heeft een matig ongunstige staat van instandhouding in Nederland en is moeilijk te detecteren. Met behoud van riet- en oevervegetatie (april–augustus) en bufferzone 30 m worden verstoring en nestvernietiging voorkomen. Mits de inventarisatie (roepende individuen) aantoont dat werkzones niet overlappen met bezette territoria, wordt de GVSI niet aangetast.
Slobeend	De slobeend staat op de rode lijst (gevoelig) en heeft een afgenomen populatie in Nederland. Dit maakt zorgvuldigere onderbouwing noodzakelijk. Met een bufferzone van 30 m, broedvogelinventarisatie en uitstel van graslandmaaien tot na half juli worden nestvernietiging en verstoring van kuikens voorkomen. Mits mitigatie correct wordt uitgevoerd en de inventarisatie aantoont dat werkzones niet overlappen met bezette territoria, tast de activiteit de GVSI niet aan.
Tureluur	De waterral heeft een matig ongunstige staat van instandhouding in Nederland en is moeilijk te detecteren. Met behoud van riet- en oevervegetatie (april–augustus) en bufferzone 30 m worden verstoring en nestvernietiging voorkomen. Mits de inventarisatie (roepende individuen) aantoont dat werkzones niet overlappen met bezette territoria, wordt de GVSI niet aangetast.
Bittervoorn	De bittervoorn is een HR bijlage II-soort ; de toets aan GVSI weegt zwaarder. De soort is afhankelijk van zoetwatermosselen voor voortplanting. Maaien van oevervegetatie kan indirect effect hebben via verandering van beschaduwing en watertemperatuur. Met directe maaiselafvoer en behoud van minimaal 30% oevervegetatie worden habitatverslechtering en verstikking van de waterbodem voorkomen. Mits de aanwezigheid van mosselen in het projectgebied is vastgesteld en werkzones niet samenvallen met paailocaties, wordt de GVSI niet aangetast.
Kleine modderkruiper	HR bijlage II-soort ; zwaarwegende toets. Populatie in Nederland staat onder druk door habitatverlies. Oevervegetatie is essentieel als schuilhabitat. Met behoud van minimaal 30% oeverlengte en directe maaiselafvoer worden verstoring en habitatverlies

	voorkomen. Mits de populatie in de werkzone is gekarteerd en bufferzones correct zijn ingesteld, wordt de GVSI niet aangetast.
Otter	De otter is strikt beschermd en heeft een kwetsbare, groeiende maar nog beperkte Nederlandse populatie. Verstoring van rustplaatsen of opgroeiende jongen tijdens de maaiwerkzaamheden is een serieus risico. Met bufferzone 50 m rondom bekende holtjes/rustplaatsen, ecologisch toezicht en geen werkzaamheden in de kwetsbare periode langs ottertrajecten wordt directe verstoring voorkomen. Mits actuele gegevens over de aanwezigheid van de soort in het plangebied beschikbaar zijn, kan worden beargumenteerd dat de GVSI niet wordt aangetast. Gezien de gevoeligheid van de soort is een stevige actuele onderbouwing vereist.
Gevlekte witsnuitlibel	HR bijlage IV-soort met ongunstige staat van instandhouding in Nederland; populatie klein en kwetsbaar. Essentieel habitat is zwakgebufferde veenvegetatie langs petgaten en plassen. Maaien in de vliegperiode (mei-juli) kan ei-afzethabitat vernietigen. Met een bufferzone van 5 m langs water, geen maaiwerkzaamheden in mei-juli en beheer uitsluitend in augustus-september kan habitatverlies worden voorkomen. Mits de vlieglocaties in het plangebied zijn gekarteerd en de werkzone hierbuiten valt, wordt de GVSI niet aangetast.
Noordse winterjuffer	HR bijlage IV-soort met ongunstige staat van instandhouding; zeer zeldzaam in Nederland. Overwintert als imago in ruige vegetatie; voortplanting in mei-juni. Maaien van overwinteringshabitat (riet, ruigte) is een risico. Met gefaseerd maaien (behoud 50% ruige oevervegetatie) en geen beheer in de vliegperiode (april-juni) worden rust- en voortplantingshabitat beschermd. Mits inventarisatie aantoont dat de soort in het plangebied voorkomt en mitigatie correct is ingericht, wordt de GVSI niet aangetast.
Rugstreepad	HR bijlage IV-soort; staat van instandhouding in Nederland matig ongunstig . Soort van pioniersmilieu met kleine, kwetsbare lokale populaties. Maaien van pioniervegetatie en verstoring van paaiwateren in april-juli vormt een risico. Met bufferzone 20 m rondom paaiwateren, behoud van kale/zandige pioniersplekken worden individuen niet gedood (verbod HR art. 12). Mits de populatielocaties in het plangebied zijn vastgesteld en werkzones hierbuiten vallen of goed zijn gebufferd, wordt de GVSI niet aangetast.

Aan **Fout! De documentvariabele ontbreekt.**

Onderwerp Aanvullende informatie Omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit

Pagina 10 van 10

Met vriendelijke groet,

Coördinator Natuurbeheer